Wanneer moet ik mijn weegtoestel (her)ijken?

Net als je auto moet je weegschaal om de zoveel tijd worden 'gekeurd'. Dit noemen we ijken of herijken. Wie producten afweegt en afrekent op basis van gewicht is wettelijk verplicht om te werken met een geijkt weegsysteem.

Dat geldt ook voor weegschalen die worden gebruikt om medicatie te maken en om patiënten te wegen voor observatie, diagnose en medische behandeling. Elke 4 jaar moet je een herijk laten doen door een erkende keuringsinstelling.

Waarom moet mijn weegschaal worden geijkt?

De Belgische wet verplicht je om toestellen voor handel en medische doeleinden om de 4 jaar te laten ijken: zie Koninklijk besluit betreffende de niet-automatische weeginstrumenten (12 april 2016) en de Europese richtlijn voor niet-geautomatiseerde weegtoestellen (90/384/EEG).

Een ijking bevestigt dat jouw toestel correct en betrouwbaar weegt. Niet-geijkte toestellen kunnen afwijkingen vertonen, waardoor klanten bijvoorbeeld te veel of te weinig betalen voor jouw product.

Wie moet zijn weegschaal laten ijken?

Alle handelaars die producten verkopen per gewicht aan particulieren of bedrijven. Denk aan marktkramers, slagers, bakkers, pralinewinkels, voedingsindustrie, enz.

Maar ook bedrijven die chemische stoffen en wegingen bereiden in de medische sector zoals apothekers, labo's, ziekenhuizen, enz. Of andere instellingen die beroepsmatig weegtoestellen gebruiken zoals douane en politie.

Hoe weet je of jouw weegtoestel is geijkt?

Bij nieuwe toestellen (onder de 4 jaar)

Heb je een nieuw toestel (onder de vier jaar oud)? Zoek naar het identificatieplaatje (M-sticker): daarop staat onder meer een M (van Metrology), een CE-label, een serienummer (S/N) en een productiedatum (bijv. 15, wat betekent dat de weegschaal is gemaakt in 2015).

De M staat in een wit kader (of in een groen vierkant bij weegschalen ouder dan 2017) vergezeld van 2 cijfers, namelijk het bouwjaar van de weegschaal. Je toestel is in orde zolang er niet meer dan vier jaar is verstreken na dit jaartal.

Bij oudere weegschalen (boven de 4 jaar)

Oudere weegschalen of tweedehandstoestellen (ouder dan vier jaar) moeten zijn voorzien van een geldig Herijk-vignet (een groene herijksticker). Ook hier vind je een (maand en) jaartal dat niet langer dan 4 jaar mag zijn verstreken.

Geen identificatieplaatje of groene herijksticker

Zie je nergens een identificatieplaatje of groene herijksticker? Dan is jouw weegschaal wettelijk niet in orde en riskeer je een stevige boete. Ook afgekeurde weegschalen (met een rode herijksticker) moeten opnieuw worden geijkt.

Een afkeurvignet (rode herijksticker) betekent dat jouw weegschaal niet voldoet aan de normen en je ze dus niet meer mag gebruiken. Contacteer in dat geval een technieker om jouw toestel te herstellen en laat de ijkmeester na reparatie opnieuw langskomen. Om afkeuring te voorkomen, draag je best zorg voor je weegschaal en identificatieplaatje.

Wanneer moet ik mijn weegschaal laten ijken?

De eerste vier jaar hoef je jouw toestel niet te laten ijken, tenzij je een tweedehandsmodel kocht (meer uitleg hierboven onder 'Hoe weet je of jouw toestel is geijkt').

Nadien moet je jouw weegschaal om de 4 jaar laten herijken door een erkende instantie. Staat er bijvoorbeeld 18 op je identificatieplaatje/M-sticker (in het geval van een nieuwe weegschaal) of op jouw groene herijksticker (in het geval van een oudere weegschaal)? Dan moet je een herijk plannen in 2022: vier jaar na de laatste ijkdatum.

Bij een geslaagde herijk krijgt jouw weegtoestel een groen 'Herijk'-vignet (sticker). Daarop staat het jaar en de maand waarop het toestel is herijkt. Tel daar vier jaar bij en je weet wanneer de volgende herijk moet gebeuren – de laatste stickerversies vermelden zelf wanneer een herijk nodig is.

Bij wie kan ik terecht voor een ijking of herijk?

Voor een controle moet je een afspraak maken bij een erkende ijmeester.

Kijk op site van FOD Economie voor de erkende instellingen:
https://economie.fgov.be/nl/themas/kwaliteit-veiligheid/metrologie/wettelijke-metrologie/metrologische-controles/de-herijk

Wat doet een erkend ijkmeester precies?

Aan de hand van geijkte gewichten controleert de ijker of jouw toestel correct weegt. Daarvan maakt hij een verslag voor de FOD Economie, zodat je wettelijk in orde bent. Hij kleeft ook een officieel herijkvignet op je weegtoestel, met het jaar en de maand van herijk.

Soms komt de Belgische Staat jouw weegschaal controleren. Als jouw toestel een geldige M-sticker of herijksticker heeft (als officieel ijkbewijs) ben je wettelijk in orde. Is dit niet het geval, dan volgen er sancties: van een eenmalige waarschuwing tot een geldboete per toestel.